

- درگذشت نظامی گنجوی، شاعر ارجمند زبان پارسی در سده ۶ هجری (۶۰۸ خورشیدی)
- رحلت فقیه و دانشمند مسلمان، آیت الله محمد صالح حائری مازندرانی (۱۳۴۹ خورشیدی)
- صدور پیام امام خمینی (ره) درباره تحریم شرکت در حزب رستاخیز (۱۳۵۳ خورشیدی)
- رحلت عالم ربانی آیت الله محمود انصاری قمی از علمای شیر تبران (۱۳۳۳ خورشیدی)
- برگزیدن میخائیل گورباچف به عنوان رهبر جدید اتحاد جماهیر شوروی (۱۹۸۵ میلادی)

الکساندر زندگی بخش

۷۰ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۱ مارس ۱۹۵۵ میلادی، الکساندر فلمینگ، پزشک اسکانلندی و کاشف پنی سیلین در ۷۳ سالگی درگذشت. با کشف بزرگ فلمینگ یعنی پنی سیلین، به عنوان نخستین آنتی بیوتیک رسمی جهان، جان میلیون ها نفر در سراسر دنیا از مرگ نجات یافت. در کتب تاریخی بارها خوانده ایم که بسیاری از سرداران مشهور جنگی تنها بر اثر جراحی کوچک در میدان جنگ دچار تب شده و بعد از مدت کوتاهی جان خود را از دست داده اند. یا پادشاهان و نویسندگان و سیاستمدارانی را داشته ایم بعد از انجام یک عمل جراحی موفق ناگهان حالشان متغیر شده و بعد از چهار شدن به لرز شدید درگذشته اند. امروز ما می دانیم که آن سرداران زخم خورده در میدان جنگ یا آن نویسندگان شهیر، بر اثر انتشار عفونت در خون جان خود را از دست داده اند. در حقیقت اگر داروهایی که امروزه از آن ها با عنوان آنتی بیوتیک یاد می کنیم، وجود می داشتند، چه جان های بسیاری که یقیناً حفظ می شدند، بی شک غلوتنیست اگر بگوییم در حوزه سلامت و پزشکی تاریخ زندگی بشر را باید به قبل و بعد از کشف آنتی بیوتیک ها تقسیم کرد و این مدیون مردی است که امروز سالروز درگذشت او است.

گاندی و پاشیدن نمک هندوستان در چشم استعمار پیر

[شهروند] ۹۵ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۱ مارس ۱۹۳۰ میلادی، نهضتی در هندوستان آغاز شد که نتیجه غایی آن خروج استعمارگران انگلیسی و استقلال این کشور بود. نهضتی که فرم آنده آن کسی نبود جز مهانداس کارامچاند گاندی، معروف به مهاتما گاندی، پدر هند و از نخستین الگوهای مبارزه بدون خشونت و خونریزی در جهان. در این روز گاندی و ۷۸ نفر از یاران او با پای پیاده عازم منطقه گجرات شدند تا نسبت به وضع مالیات بر «نمک»، که به اصرار دولت دست نشانده بر بنیاندار هند اعمال شده بود، اعتراض کنند. این حرکت سر آغاز جنبشی بود که در ادامه به «راهپیمایی نمک» معروف شد و هنگامی که ابعادی به وسعت تمام خاک هندوستان یافت، به عنوان نماد بارزی از تفکر «مبارزه منفی و بدون خشونت» مورد توجه مردم جهان قرار گرفت. در حقیقت گاندی با فلسفه خشونت گریز خود یعنی «ساتیا گراها»، نهضتی را پدید آورد که تاده ها پس از او بر سایر جنبش های که مقاومت بدون توسل به خشونت را سر لوحه خود قرار داده بودند، تأثیر گذاشت.

«مبارزه بدون خشونت»، روش صعب اما انسانی گاندی

چهره های مشهوری که مرام گاندی را چراغ راه مبارزه خود قرار دادند کم نیستند و از آن میان می توان به نلسون ماندلا، مارتین لوتر کینگ، دالای لاما، مالخوالسا، و... اشاره کرد. این افراد که هر یک رهبر بیرون بی شمار خود محسوب می شدند، مرام خشونت گریز گاندی را به عنوان سیاست اصلی در مبارزه انتخاب کردند و جالب آن که هیچ کدام شان نتوانستند آن طور که باید و شاید کاملاً بدون خشونت آن گونه که گاندی موفق شد - به هدف خود دست یابند. به ۴ مورد از دستور العمل گاندی در مبارزه بدون خشونت توجه کنید تا متوجه شوید چرا هیچ کس موفق نشد همچون گاندی کار را پیش ببرد: ۱- عضو مقاومت هیچگاه خشمگین نمی شود. ۲- او از عصبانیت مخالف خود رنج می برد. ۳- اگر یکی از مخالفان یکی از اعضا را ترور کند، او انتقام نمی گیرد. ۴- اگر مأمورین حکومتی بخواهند فردی از گروه مقاومت را دستگیر کنند، او خود را داوطلبانه تسلیم می کند.

پیکر شهید اقتدار روی دوش مردم

مراسم تشییع پیکر شهید اقتدار مصطفی عبدالمهدی، از مقابل مسجد جامع صفابه سمت میدان امام حسین (ع) برگزار شد. شهید مصطفی عبدالمهدی، پدر شهید مدافع حرم مرتضی عبدالمهدی، ۱۶ اسفند ۱۳۴۳ طی حادثه ای در یکی از مراکز نیروی دریایی سپاه پاسداران به شهادت رسید.

ارتشبد حسین فردوست، دوست دوران کودکی محمدرضا پهلوی و رئیس دفتر اطلاعات او، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران ماند و خاطرات خود از دوران مجالست با شاه، خاندان و دولتمردان رژیم پهلوی را به رشته تحریر در آورد. خاطرات فردوست تحت عنوان «ظهور و سقوط سلطنت پهلوی» منتشر شده است که در این ستون به تناوب جری را مرور می کنیم.

درباره سازمان بی سیم (۱)

شبکه ماهوتیان یک نمونه از سبک کار اطلاعاتی اینتلیجنس سرویس انگلیس است، که کاملاً با سبک کار آمریکایی تفاوت دارد. انگلیسی ها موفقیت ساواک را در اتخاذ این سیستم می دانستند، ولی همانطور که گفتم چون ساواک را آمریکایی ها پی ریزی کردند و مشابه سازمان های خود به آن فرم نیمه علنی دادند و مقامات و پرسنل ساواک نیز از جهت تظاهر به قدرت به سیستم آمریکایی علاقه مند بودند، همان سیستم ادامه یافت. نمونه کامل سبک کار اطلاعاتی انگلیسی ها در سازمان بی سیم مشاهده می شود. حوالی سال ۱۳۴۵ بود. روزی محمدرضا در ملاقات های روز جمعه به من گفت: «یک شبکه مخفی در ستاد ارتش وجود دارد، آن را تحویل بگیرید و در ساختمان دفتر (ویژه اطلاعات) اتاقی به افسران آن بدهید و تسهیلات کاری و مالی آن را فراهم آورید.» متعاقب این دستور، عبدالله عشقی پور (بعداً سرلشکر شد) که معاون من در دفتر بود، رابری ابلاغ دستور نزد رئیس ستاد ارتش فرستادم. پس از حدود یک هفته ۳ افسر خود را به من معرفی کردند. آن ها عبارت بودند از: سرهنگ مقصدی (سرلشکر شد)، سرهنگ نورانیان (سرتیپ شد) و سرهنگ فروزین (سرهنگ ماند). در اولین جلسه پرسیدم: این چه نوع سازمانی است؟ یکی از آن ها، تصور می کنم مقصدی، پاسخ داد: «در زمانی که خطر اشغال نظامی آلمان، فرانسه را تهدید می کرد ارتش فرانسه اقدام به ایجاد یک شبکه پنهانی بی سیم در سراسر کشور کرد. پس از اشغال این شبکه مخفی حفظ شد و در کنار هر پایگاه مخفی بی سیم یک واحد ارتش از آرایش قرار گرفت و دوگنل توانست از لندن عملیات پارتیزانی نهضت مقاومت علیه ارتش آلمان را به کمک این شبکه هدایت کند. پس از جنگ انگلیسی ها کار این شبکه را عالی ارزیابی کردند و ارتش انگلیس آیین نامه لازم را تهیه کرد و چنین شبکه ای در انگلیس پیاده شد. فعالیت ما نیز طبق همین آیین نامه است.» متوجه شدم که احتمالاً در همان سفر محمدرضا به انگلیس، که در ملاقات با ملکه و با حضور شاپورچی مسئله دفتر ویژه مطرح شد، انگلیسی ها سایر طرح های اطلاعاتی خود را نیز ارائه و محمدرضا پذیرفته بود. از جمله این طرح ها یکی شبکه ماهوتیان بود و دیگری سازمان بی سیم. از آن زمان سال ها بود که سازمان بی سیم در ارتباط با رئیس ستاد ارتش ایجاد شده و اکنون به دلایلی مسئولیت آن به دفتر ویژه محول می شود. علت انتقال سازمان بی سیم به «دفتر ویژه اطلاعات» چه بود؟ به علت تغییرات روسای ستاد ارتش، طبیعتاً درجه اختفاء و پنهانکاری سازمان بی سیم کاهش می یافت.

ساخت طولانی ترین پل اروپا اتصال فنلاند به سوئد با ۴۸ کیلومتر راه از دریا

فنلاند در نظر دارد طولانی ترین پل اروپا را در دریای بالتیک بسازد تا به سوئد متصل شود. طرح های این پل ۴۸ کیلومتری که به نام «پل کوآرکن» شناخته می شود، یکی از چندین پیشنهاد برای ساخت سازه های بزرگ جدید است که این دو کشور را به هم متصل می کند. این پل خط ساحلی فنلاند و سوئد را که حدود ۵۰۰ مایل از هم فاصله دارند، متصل می کند و طولانی ترین پل اروپا خواهد بود. در حال حاضر، این دو منطقه توسط کشتی به هم متصل می شوند که حدود چهار ساعت طول می کشد، یا حتی مسیر طولانی تری را با ماشین طی می کنند زیرا رانندگان مجبورند از شمال به دور خلیج بوتنیا بروند و سپس به سمت جنوب برگردند.

در طرح ها پیشنهاد ایجاد یک بخش مرتفع برای عبور کشتی های بزرگ از زیر پل و همچنین افزودن محافظت از پایه های پل برای جلوگیری از برخورد با کشتی ها دیده می شود. ساخت این اپریل می تواند تا ۲ میلیارد یورو هزینه داشته باشد. در حالی که بخشی از بودجه از سوئد و فنلاند تأمین می شود، دولت فنلاند اعلام کرده که برای اجرایی شدن این پروژه باید منابع بین المللی تأمین شود. فنلاند به دنبال تقویت ارتباط خود با اروپا از طریق سرمایه گذاری در پیوندهای جدیدی است که در صورت تشدید تنش در دریای بالتیک، مسیرهای جایگزین ارائه می دهند. فنلاند پس از پیوستن به ناتو در آوریل ۲۰۲۳، همچنان به دنبال ایجاد امنیت بیشتر با همسایگان اروپایی خود است.

ابتکاری جدید در علم پزشکی

هشدار حمله قلبی و سرطان با هوش مصنوعی

پژوهشگران از هوش مصنوعی و نانوفناوری استفاده کرده اند تا یک سیستم دارای حساسیت و سرعت بسیار بالا برای تشخیص بیماری ارائه دهند. این سیستم نشانگرهای زیستی بیماری های تهدیدکننده زندگی مانند حمله های قلبی و سرطان را شناسایی می کند و مداخله پزشکی به موقع را امکان پذیر می سازد. گروه سازنده این سیستم موسوم به «نانو-انگشت»، آن را برای تشخیص حمله قلبی به کار برده اند تا نیاز فوری را به نجات جان انسان ها از این بیماری برطرف کنند. همچنین، آن ها این سیستم را برای تشخیص سرطان کبد سازگار کردند تا ظرفیت آن را به عنوان یک پلتفرم هشدار اولیه فراتر از حمله های قلبی نشان دهند. این سیستم از یک روش چند تشخیصی برای تحلیل مجموعه های گوناگون از شاخص های هر بیماری استفاده می کند.

هر دو بیماری میزان مرگ و میر بالایی دارند و مداخله زودهنگام می تواند میزان تلفات را به میزان قابل توجهی کاهش دهد، زیرا درمان به موقع حمله قلبی می تواند جان بیمار را نجات دهد و تشخیص سرطان کبد در مراحل اولیه به میزان زیادی شانس درمان را بالا می برد. این سیستم طراحی شده است تا با ارائه تشخیص سریع و حساسیت بالایی از این که خیلی دیر شود، مقابله با چنین چالش هایی را امکان پذیر کند. به عقیده محققان سیستم های تشخیص مبتنی بر نانوفناوری و هوش مصنوعی می توانند در خانواده ها به کار گرفته شوند و هشدارهای فوری بیماری قلبی را بدون نیاز به متخصص پزشکی آموزش دیده ارائه کنند. با کمک این سیستم جدید، زمان تشخیص کاهش می یابد و امکان تشخیص بلا درنگ فراهم می شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِيهِ مِنَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْهِ

خدا یا مرا در این ماه از توکل کنندگان.

وَاجْعَلْ فِيهِ مِنَ الْقَائِمِينَ لِنَيْتِكَ

و از رستگاران نزد خود.

وَاجْعَلْ فِيهِ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ إِلَيْكَ

و از مقربان درگاهت قرار بده.

وَاجْعَلْ فِيهِ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ إِلَيْكَ

و از مقربان درگاهت قرار بده.

بِإِحْسَانِكَ يَا عَايَةَ الطَّالِبِينَ

به احسانت ای هدف جویندگان.

عصای روز دهم ماه رمضان